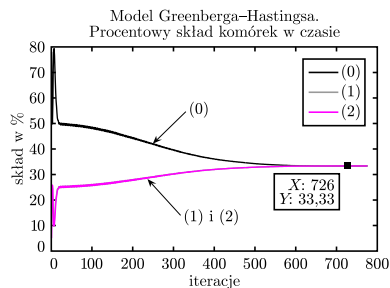
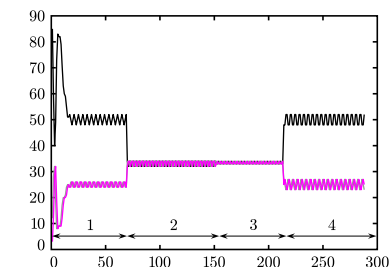

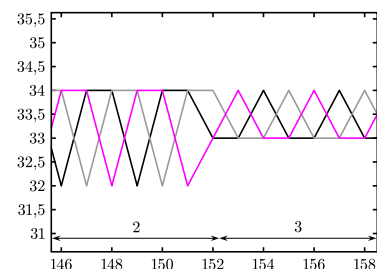
Czy potrafisz uzasadnić zaobserwowane różnice w składzie procentowym w różnych miejscach automatu?

Rys. 7. Proces samoporzadkowania się automatu GH.

Rys. 8. Skład procentowy dla obszaru 10×10 komórek w automacie GH.

Rys. 9. Skład procentowy dla obszaru 10×10 komórek w automacie GH w powiększeniu.

wyniki na mniejszym obszarze powinny w pewien sposób przybliżać wyniki na obszarze większym. I tak też się dzieje. Na rysunku 8 przedstawiliśmy skład procentowy dla obszaru o wielkości 10×10 komórek, umiejscowionego po kolei w trzech różnych miejscach: w pierwszym okresie (na rysunku pod cyfrą 1) obszar badany był umiejscowiony tam, gdzie nie powstają jeszcze regularne (gęste) oscylacje, w czasie drugiego okresu (2) obszar badany był umiejscowiony w źródle gęstych spiral, w czasie trzeciego (3) badaliśmy ramiona gęstej spirali, natomiast w okresie czwartym (4) ponownie obszar nieregularny. Widać, że możemy używać tej metody do wyszukiwania w sposób zautomatyzowany obszarów nieregularnych, ale również, pamiętając o różnicy pomiędzy okresami (2) i (3), do wyszukiwania źródeł.

Na zakończenie przedstawmy stan automatu komórkowego, służącego do modelowania osypującego się piasku – przy okazji zachęcamy Czytelnika do zabawy tym automatem i zapoznania się z zasadami jego działania na stronie <http://schuelaw.whitman.edu/JavaApplets/SandPileApplet/>

O automatach komórkowych można mówić bardzo długo. Mogą one służyć jako pomoc przy modelowaniu gazu (strona <http://panoramix.ift.uni.wroc.pl/~maq/pl/automat.php>), fal na wodzie (<http://texturegarden.com/java/water/>), budowaniu trójkąta Sierpińskiego (skrypt na stronie: <http://www.ftj.agh.edu.pl/~kulakowski/AC/>), ale również do symulowania ruchu samochodów w mieście (strona <http://rcswww.urz.tu-dresden.de/~helbing/RoadApplet/>) – do dobrej zabawy wystarczą niewielkie umiejętności programistyczne i odrobina wiedzy z fizyki! Gorąco więc zachęcamy Czytelnika do tworzenia swoich własnych automatów!

Zadania

Redaguje Ewa CZUCHRY

F 673. Z jaką najmniejszą prędkością można jechać na nartach wodnych?
Rozwiązanie na str. 5

F 674. Z jaką minimalną prędkością musi wiać wiatr, żeby przewrócić autobus?
Rozwiązanie na str. 16

Redaguje Waldemar POMPE

M 1141. Punkt E leży na boku BC kwadratu $ABCD$. Czworokąt $BFG E$ jest kwadratem zbudowanym na zewnątrz kwadratu $ABCD$ (rys.). Wykazać, że proste AE , CF i DG przecinają się w jednym punkcie.
Rozwiązanie na str. 6

M 1142. Wyznaczyć wszystkie funkcje rosnące $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ spełniające zależność

$$f(f(x) + y) = f(x + y) + f(y)$$

dla wszystkich liczb rzeczywistych x, y .
Rozwiązanie na str. 6

M 1143. Spośród wszystkich wierzchołków 20-kąta foremnego wybrano dziewięć. Udowodnić, że pewne trzy wybrane punkty są wierzchołkami trójkąta równoramiennego.
Rozwiązanie na str. 6

